

Elek Szilvia

Ló – melódiák

Inai feszülése, lazulása. Napfény tükröződik a szélfuvalattal játszó sörény boglyai közt. Lendület, lágy hajlásokban. Figyelem pattanásig, rendíthetetlen magabiztosság, rezgő orrcimpák. Sebesség. Kéjes kényelem. Ritmus és a koppanások dallama, áthatolhatatlan összhangzattan. Érintése talajjal, rengő fűszállal, kékellő boltozattal, éggel, felhővel – tiszta harmónia.

Ló – szépség. Ló – őstermészet. Ló – MUZSIKA. Nagybetűvel.

Andante.

Lépés ellazult hullámzással. Nyugalom négy negyedben.

Pam, pam, pam, pam. Szemlélődő pihenés.

Ló és lovasa békéje, séta az erdő aranyos lombjai közt, messze futó gondolatokkal. Ritmusa beleringat az örökkévalóba. Paradicsomi állandóság, beteljesült szerelem, minden, ami jó és szép útján vezet. Ringó A-dúr hangzatok élénkzöld madárcsiviteléssel vesznek a távolba.

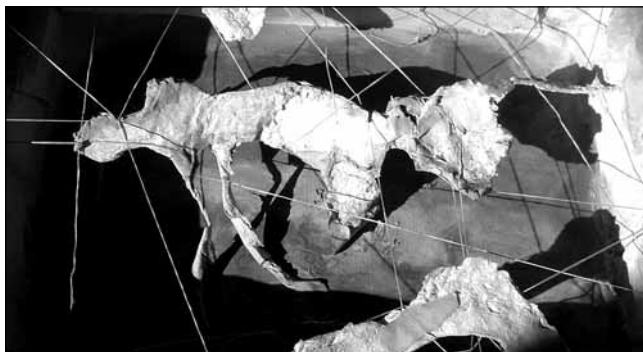
Andante staccato.

Lépés, de visszafojtott figyelemmel.

Ló és lovasa készülődik. Vidámságra, becses ünneplésre, vagy épp véres harcra, életre-halálra? Izgalom lüktet ereikben. Lépésük rugalmasan rövid,

könnyednek álcázott feszültségük szinte szétpattan. Induló zene a paták nyomán! Dicső, fényes rézfúvósok, metsző fafúvók, ütőhangszerekkel koronázva jókedvvel dörögnek. A csatához kell a kifent ujjongás, haljatok csak vidáman! Ó, magyar, hányszor, de hányszor zengett mámorító induló füledbe lóháton, mikor halni rohantál nehéz páncélban, hazádért? De vígan lendítéd lábaddal a ritmust az Újévi Koncertek Radetzky-indulójának hangjaira is, holott a szomszédainknak fényes emlékű straußi hangok magyarnak csak gyászt jelentenek...

És –

Andante funébre.

Lépés feketében. Nyoma sincs derűs szökellésnek, a paták tempója egy a gyászolók nehéz lépteivel. Lassú fájdalom Chopin gyászindulójára. És fojtogató düh, elkeseredett szomorúság Liszt Funérailles-jára.

Allegretto.

Derűs fürgeséggel dobban a láb, s a ló ügetésre vált.

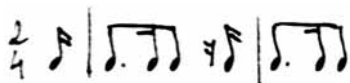
Ez a tettek mozdulata. Aktív öröm, mámoros lubickolás pattanó, táncoló lábakkal. Induló zenénk gyorsabb, pergőbb. Sistergő hangszínek, sziporkázó hangszerelés. A barokk vadászatok vadászkürtös, cinkes, dobos muzsikái, Biber, Händel, Telemann és Bach tételei lelkesítő lendülettel szólnak. Repül a ló, sörénye, farka a levegőé, lovasát pedig a ritmus, a tiszta egyenletesség boldogsága hatja át.

Egyes fajták képesek a szinte tánccá szelídített csodalépésre; ők azok, akik bécsi és francia operettszerzők zenéjére művészi poroszkálást lejtenek a porondon, kecsesen lebbenő méltósággal.

Allegro, Presto furioso.

Ti-tara, Ti-tara, három dobbanással. Előttünk újra a tágas, szabad mező, hatalmas nyílt tér, s a ló vágatában. Minden porcikájával pontos rendben, fokozott összpontosítással, mámoros, szédítő tempóban. Állat, ember a sebesség eufóriájában már teljességgel eggyé olvad, egy test és lélek ők, azaz ő. A vágatózó.

Repül a jó hírrel, vagy bánatot hozóval. Életét féltve menekül. Erejét mutatva fegyverrel rohan ellenségének. Vagy csak száguld múltja, sebzett élete elől. A három koppanás extázisba szédít, a boldogsághormonok és a pergő, gyors ritmus pedig a végtelen öröm reményébe.

Ez a ritmus már a szalonokra formált vágtaé, a galoppé. Lovasé és táncosé. Straußok, Offenbach, Liszt és sokan mások mentik át a száguldás lebegő mámorát a táncparketre.

Pam, pam, pam, pam, lépeget a ló, lovasával. Az örök, ősi harmóniát, amely mára már csak a természeté, az erre szomjúhozók mohón szívják magukba. S a paták ritmusa lassan belevész a távoli porfelhők ködébe.

Az illusztrációk / fotó, kollázs, és festmény / Vladár Csaba festőművész munkái (www.artcraft.hu).

Moralizáló

Lovas barátaim mesélik gyakran, milyen különös is a lovak társadalma. Erdemmel kivívott hierarchia ez, amely rangjukat, helyüket meghatározza a ménesen belül. Elsőként a vezérmén vonul a legelőre, s vészhelyzetben is az ő döntésére vár valamennyi ló. De, ha a kicsinyekkel való törődésről, az élelem védelméről vagy bármely más közös ügyről lenne szó, összefognak. Talán ösztönösen tudják, életben maradásuk záloga ez.

Nálunk, embereknél egyre ritkábban van így. Minap, immár hagyományosnak mondható, évente megrendezendő, szép ünnepségen vettünk részt kislánnyal. Kerületünk polgármestere köszöntötte azokat az általános és középiskolás diákokat, akik valamely országos, vagy nemzetközi tanulmányi, művészeti vagy sportverseny díjazottjai. Vagyis büszkeségeinket, tehetséges gyerekeinket, akik ma még reménységeink, de holnap talán nagy tudósok, sportolók, művészek... Legalább kétszáz, ünneplőbe öltözött gyerek, és még kétszer ennyi szülő, nagyszülő és tanár gyülekezett a budai gimnázium hatalmas aulájában, ahol valamennyi díjazott egyenként fogott kezét a végig lelkesen mosolygó polgármesterrel. És aztán a döbbenet: a nevük elhangzását izgatottan váró nebulók, és velük együtt szorongó családtagjaik gyermekük kivonulása és díjának átvétele után teljesen magától értetődően elhagyták a termet, ünnepségestül, polgármesterestül... Mert hogy a gyermek megkapta kiérdemelt jutalmát. Így mehetünk is. A többi gyerek, a másé, már kit érdekel?

A díjkiosztás végére szinte már csak a majdnem üresen tátongó terem maradt, benne azokkal, akik a névsor végére szorultak. És a mindvégig, minden gyerkőccel kezét fogó polgármesterrel.

Elkeserítő, szomorú jelenet volt. S azt kell hogy mondjam, egyáltalán nem egyedi. Beszámolhatnék még a szokásos zeneiskolai hangversenyekről s sportbemutatókról, ahol a szülő, akinek mindig rendkívül fontos és sürgős elintéznivalója akad gyermeke szereplése végeztével, közönségen, szereplőkön átgázolva rángatja őt ki, mihelyt lehet. Mit láthatnak így a gyerekek? A felnövekvő generáció? Azt, hogy a másik teljesítménye, munkája nem számít, nem érdekes. A fontos egyedül én, én vagyok. Lám, szüleimet sem érdekli a másik ember gyereke. Így neveljük gyermekeinket önző, egymáson átgyalogló, közönyös „példamutatásunkkal”.

Nemrég megint a lovardában jártam. Nem akartam elhinni, ezért saját szememmel kellett megbizonyosodnom arról, amit ugyancsak lovas barátaim regéltek. A lovak, amikor békésen eszik a szép, zöld fűvet, ellenőrizhetően a következőképpen járnak el: míg kettő legelész, a mellettük álló másik kettő örködik, tekinget jobbra-balra. Szépen elosztják egymás közt az élvezet és a kötelesség feladatait. Így egy nagyobb táplálkozó ménes látványa valóban ilyen; két fej lent, két fej fent, és így tovább...

Tanulhatnánk a lovaktól. Lenne mit. Talán megmaradásunk, túlélésünk érdekében.